

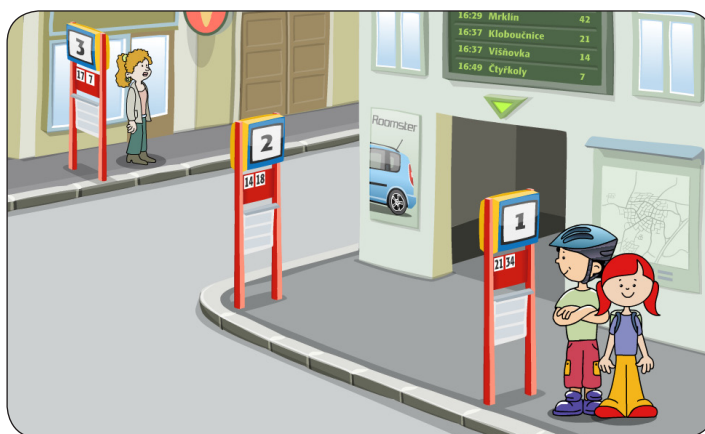

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

4.1 Čekáme na autobus

Na začátku tohoto příběhu se hráči ocitnou spolu s Kristýnou a Tomíkem na autobusovém nádraží. Pětice úkolů sleduje dovednosti, které si děti osvojují pro samostatné cestování městskou dopravou – nákup jízdenek v automatu, orientace v plánu města, v údajích na odjezdové tabuli a ve značení nástupišť. Zdůrazněn je bezpečný pohyb po nádraží. Pracovní list nám pomůže procvičit další dovednost – čtení v jízdním řádu.

! Pracovní list obsahuje ukázkový jízdní řád, ve kterém žáci hledají informace o odjezdech jednotlivých spojů. Činnost vyžaduje soustředěnou práci s údaji, proto list nakopírujeme pro každé dítě. List volně navazuje na úkoly z obrazovky.

Postup

Děti se nejprve zorientují v jízdním řádu. S mladšími žáky společně projdeme význam jednotlivých údajů:

- *Stojíme na zastávce Autobusové nádraží ve směru Sadová.*
 - *Čísla hodin platí pro všechny tři sloupce.*
 - *Nízkopodlažní autobusy jsou vhodné nejen pro vozíčkáře, ale lépe se do nich nastupuje také starým lidem nebo lidem cestujícím s dětským kočárkem.*
 - *Pozor, spoje označené písmenem A nestaví na zastávce Zahrádkářská kolonie!*
 - *Zastávka Za tratí je na znamení. Kdo chce vystoupit, musí stlačením tlačítka nad dveřmi dát řidiči znamení, že zde chce vystoupit.*
- Starší žáci mohou přistoupit rovnou k vyplňování tabulky. Časové údaje jsou záměrně uvedeny v různých formách.

Varianta

Pracovní list lze využít i k soutěžně zaměřené aktivitě. List s jízdním řádem vyvěsíme na druhé straně třídy. Žáky rozdělíme do skupin a dotazy z tabulky druhého listu jim rozstříháme. Na znamení vždy jeden žák z každé skupiny přeběhne třídu, vyhledá spoj, vrátí se a zapíše časový údaj.

Rozšíření

Cestování městským autobusem vyžaduje další znalosti a dovednosti, které můžeme s dětmi procvičit.

Další pomůcky

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

Klíč

Pokud žáci pozorně přečetli všechny údaje, měly by vybrat tyto spoje:

Dotaz číslo	Čas odjezd vyhledaného spoje	Poznámka
1	12:28	
2	06:42	První spoj jede až za hodinu a čtvrt.
3	16:34	
4	18:45	Dřívější spoj k zastávce nezajíždí.
5		Zastávku už autobus projel. Je třeba hledat v jiném jízdním řádu v opačném směru.
6 (maminka s kočárkem)	12:09, 12:14n	Druhý spoj je nízkopodlažní a pro nastupování a vystupování s kočárkem lepší.
7	07:58	Předchozí školní spoj na konečnou nejede.
8	10:45	Pozor, zastávka je na znamení.

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

4.1.1 Jaké lístky potřebujeme pro jízdu městskou hromadnou dopravou v našem městě? Jak a kdy se označují? Jaká pravidla platí pro průkazku?

- Zjistěte s dětmi potřebné údaje (na internetu, na zastávce či v místě prodeje jízdenek) a využijte je pro početní příklady. Nechte dětem propočítat pro koho a za jakých okolností jsou výhodné různé typy slev a průkazek (jednodenní, týdenní, žákovské atd.)

4.1.2 Co se stane, když si cestující lístek neoznačí? Proč chodí revizor a jak takové setkání revizora a cestujícího vypadá?

- Dvojice dětí secvičí a předvedou dramatické scénky rozvíjející situaci, kterou dostanou zadanou či si ji vylosují (revizor a notorický černý pasažér, pasažér se špatně označeným lístkem, cestující, který doma zapomněl průkazku apod.) Potom celá skupina o předvedené situaci diskutuje.

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

- Před autobusovým nádražím se lidé, kteří pravidelně necestují městským autobusem, často ptají, kdy jede jejich spoj. Dokážete jim s pomocí jízdního řádu linky číslo 42 poradit? Přesný čas odjezdu zapisujte na poslední políčko tabulky.

42				
Zastávka		Pracovní dny	Sobota	Neděle
	Hodiny	Minuty	Minuty	Minuty
Kloboučnice	6	42A		
U Parku	7	12 28A 34S 58	12 58A	34
Muzejní	8	34n 58A	32n	
Autobusové nádraží	9	19 31n 49A	09 39A	12A
Sadová	10	01 23n 45 59	15 54	
Kotlářská	11	10 25 37n 48	30n 57	23n
Za Trať *	12	09 14n 36 56	28 49	
Nádražní	13	08 24 n 38 58	12 50	12 45
Kino Oko	14	12 34n 50	09 43n	35n
Zahrádkářská kolonie	15	03 14 24n 38	00 21 59	09
Mrklín konečná	16	05 13A 29n 45	12A 55	34A
	17	09 24n 45	23n 43 57	24n
	18	23A 45	15 25 41	58A
	19	07 35	06 40	47
	20	55A	27	
	21	42	29	34
* zastávka na znamení	22	55 A	23A 55A	

A – nestaví na zastávce Zahrádkářská kolonie

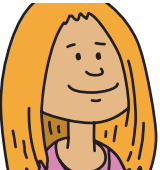
S – školní spoj, končí na zastávce Kino Oko

n – nízkopodlažní spoj

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

Požádali tě o radu:	Kam potřebují dojet?	Kolik je hodin?	Kdy jede autobus?
1 	Na zastávku Sadová	12:14 sobota	
2 	Na zastávku Nádražní	Půl páté ráno pondělí	
3 	Do kina Oko	 neděle odpoledne	
4 	K Zahrádkářské kolonii	Za deset minut šest čtvrtek odpoledne	
5 	Na zastávku Muzejní	14:23 středa	
6 	Na zastávku Kotlářská	 pátek po poledni	
7 	Do Mrklína na konečnou	Půl osmé ráno čtvrtek	
8 	Na zastávku Za Tratí	 úterý dopoledne	

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

4.2 Večerní návrat

Ve třetí situaci z příběhu Výlet do kina Tomíkovi s Kristýnou ujede autobus, a proto se vracejí z kina pěšky. Jenže už padla tma a je právě čeká špatně osvětlený úsek, kde navíc ani nemohou jít po chodníku. Úkolem hráče je nalézt pro ně světlé oblečení, reflexní vesty, pásky a nášivky, aby je řidiči okolojedoucích aut ve tmě dobře viděli.

! Pracovní list volně navazuje na situaci ze hry a odlehčenou formou ilustruje některé zásady pro pohyb chodců ve tmě v blízkosti silnice. Nakopírujeme jej pro každého žáka.

Postup

Děti se rozhodují, se kterým příměrem souhlasí – např. chodci nemusí vidět jako kočky, ale měli by být ve tmě dobře viditelní jako kanárčí. Obrázek u správné varianty si mohou vybarvit, ale především si vypisují písmena pod ním uvedená.

Varianta

Pokud se list rozstříhá na kartičky, mohou žáci nejprve k otázkám dohledávat kartičky s obrázky.

Klíč

Písmena složí dokončení věty, že při snížené viditelnosti se chodec nesmí pohybovat po silnici jako **NEŘÍZENÁ STŘELA**.

Rozšíření

Chodci si často neuvědomují, jak špatně jsou ve tmě pro řidiče viditelní. Výrobci dětského oblečení i rodiče zapominají na nezbytnost reflexních nášivek. Je vhodné s riziky způsobené špatnou viditelností seznámit přímo děti.

Další pomůcky

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

4.2.1 Co na nás svítí ve tmě?

- Uspořádejte pozorování, při kterém budete v zatemnělé místnosti baterkou svítit na oblečení, aktovky, reflexní nášivky, pásky a přívěšky. Zkoumejte, které oblečení je lépe v šeru viditelné. Výrazně viditelnosti pomůže i jen světlý doplněk – čepice, taška, šála apod.

4.2.2 Oblíbená přirovnání

- Vyzvěte děti, ať ve skupinách vymyslí další příměry. Například taková, ve kterých se vyskytují zvířata:

- *Chytrý jako liška.*
- *Rychlý jako zajíc.*
- *Silný jako medvěd.*
- *Pracovitý jako mravenec.*
- *Pilný jako čela.*
- *Hladový jako vlk.*
- *Věrný jako pes.*
- *Mlčenlivý jako ryba.*
- *Tvrdohlavý jako beran.*

Potom děti vymýšlejí nové příměry, které se pojí s chováním chodců a řidičů při snížené viditelnosti (když je tma, že by se dala krájet; mlha, že není vidět na špičku nosu; když se venku čerti žení nebo z nebe padají trakaře):

- *Chodci by měli být ostražití jako...*
- *Chodci by měli ve tmě svítit jako....*
- *Auta by se neměla řídit jako....*

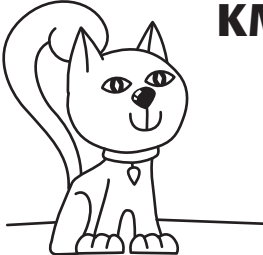
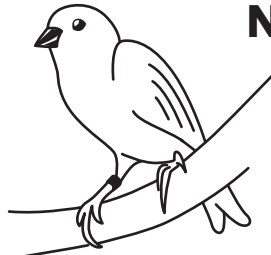

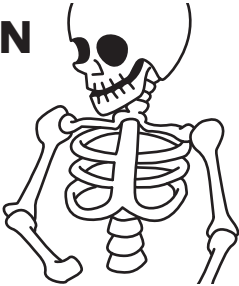
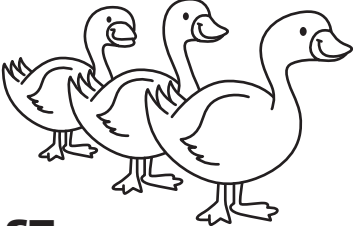
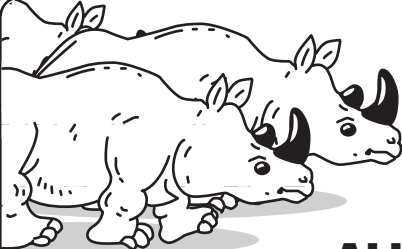
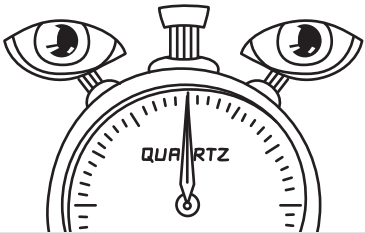

www.skodahrou.cz

2. S KRISTÝNOU PO MĚSTĚ

- Tomíka a Kristýnu večerní návrat překvapil. Alík se je proto rozhodl otestovat několika otázkami, protože při snížené viditelnosti se chodec nesmí pohybovat po silnici jako

.....

Vypište odshora dolů písmena od obrázků patřících ke správným odpovědím.

 <p>KMO</p>	<p>Chodci musí ve tmě vidět ←..... jako kočky, nebo musí být ve tmě vidět jako kanárci?→</p>	 <p>NEŘ</p>
<p>TRVE</p> 	<p>Venku je tma jako v pytli, proto chodci nesmí vytáh- ←..... nout paty z domu, nebo to nemusí chodcům bránit protáhnout si kostru?.....→</p>	<p>ÍZEN</p>
 <p>ÁST</p>	<p>Po krajnici by chodci měli jít pěkně za sebou jako ←..... husy, nebo by měli dupat jako stádo nosorožců→</p>	 <p>ALI</p>
 <p>ŘELA</p>	<p>Řidiči musí mít v noci oči ←..... na stopkách, nebo klapky na očích?→</p>	 <p>ŠKA</p>

Autorkou koncepce a textů Metodických listů je Mgr. Klára Smolíková.